

นร 1305/ 7458

// กันยายน 2541

ข้อหารือการลาคลอดบุตรกรณีเด็กเสียชีวิตในครรภ์

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนมาก ที่ นร 0201/4915 ลงวันที่ 24 มีนาคม 2541 สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้หารือปัญหาการปฏิบัติเกี่ยวกับการลาคลอดบุตรกรณีเด็กเสียชีวิตในครรภ์ว่า

1. ระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2539 มีหลักเกณฑ์การวินิจฉัยเกี่ยวกับการลาของข้าราชการในกรณีที่มีการสิ้นสุดการตั้งครรภ์ไว้อย่างไร การลาของนางจิรวรรณ ทิพย์ศิริ ตั้งแต่วันที่ 16 - 20 กุมภาพันธ์ 2541 และตั้งแต่วันที่ 23 กุมภาพันธ์ - 23 พฤษภาคม 2541 ถือว่าเป็นการลาป่วยหรือลาคลอดบุตร หากถือว่าเป็นการลาคลอดบุตร ผู้มีอำนาจอนุญาตการลาจะใช้ดุลพินิจอนุญาตให้ลาไม่ครบจำนวน 90 วันได้หรือไม่ ประการใด
 2. เมื่อมีการสิ้นสุดการตั้งครรภ์ในระยะก่อนที่จะเกิดจะเจ็บโตพอที่จะมีชีวิตรอดได้ ภายหลังการคลอดหรือในระยะเวลาหลังจากนั้น จะถือเป็นการลาป่วยซึ่งจำเป็นต้องรักษาตัวเป็นเวลานานไม่ว่าคราวเดียวหรือหลายคราวรวมกันไม่เกิน 120 วันทำการ ตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2538) ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน ข้อ 6 (8) (ง) ได้หรือไม่ ประการใด
 3. ในกรณีที่สตรีได้คลอดบุตร แต่ระหว่างลาคลอดบุตรยังไม่ครบ 90 วัน ทารกได้เสียชีวิต จะถือว่าการลาคลอดบุตรสิ้นสุดลงหรือไม่ และจำนวนวันลาที่เหลืออยู่ข้าราชการผู้นั้นจะต้องเสนอขอถอนวันลาด้วยหรือไม่
- และตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนมาก ที่ นร 0201/9291 ลงวันที่ 25 มิถุนายน 2541 ได้มอบหมายให้นายมาโนชญ์ จารุสมบัติ หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่ กองกลาง เป็นผู้แทนไปร่วมประชุมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเช่น กระทรวงสาธารณสุข ทบวงมหาวิทยาลัย สำนักงาน ก.พ. กรมบัญชีกลาง เป็นต้น เพื่อพิจารณาข้อหารือเกี่ยวกับการลาคลอดบุตรกรณีเด็กเสียชีวิตในครรภ์ว่าจะต้องลาอย่างไร ดังความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

สำนักนายกรัฐมนตรีขอเรียนว่า ในการประชุมดังกล่าวที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

1. กรณีตามข้อหาหรือข้อ 1 ระบุว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2539 ข้อ 18 กำหนดให้ข้าราชการมีสิทธิลาคลอดบุตร โดยได้รับเงินเดือนครั้งหนึ่งได้ 90 วัน จึงเห็นได้ว่า การลาคลอดบุตรเป็นสิทธิของข้าราชการผู้ลา และไม่มีเงื่อนไขการสิ้นสุดของการลาคลอด

สำหรับการพิจารณาจำแนกประเภทของการลา โดยหลักการจะต้องพิจารณาไปตามวัตถุประสงค์ของผู้ลาและเป็นไปตามข้อเท็จจริง กรณีที่นางจิรวรรณฯ ได้ขอลาระหว่างวันที่ 16 - 20 กุมภาพันธ์ 2541 โดยปรากฏข้อเท็จจริงตามใบรับรองแพทย์ระบุว่า มีอาการตั้งครรภ์ 36 สัปดาห์ ความดันโลหิตสูง บวม ให้การพิจารณาว่าโรคว่าครรภ์เป็นพิษ จึงพิจารณาได้ว่า การลาช่วงนี้เป็นการลาป่วย

ส่วนการลาระหว่างวันที่ 23 กุมภาพันธ์ - 23 พฤษภาคม 2541 ผู้ลาได้ขออนุญาตลาคลอด และใบรับรองแพทย์ระบุว่า เป็นโรคคลอดบุตร มีอาการตั้งครรภ์ 37 สัปดาห์ เด็กเสียชีวิตในครรภ์เห็นว่าควรให้หยุดพัก 90 วันตามสิทธิการลาคลอดบุตร จึงพิจารณาได้ว่าการลาช่วงนี้ เป็นการลาคลอดบุตร เมื่อการลาของนางจิรวรรณฯ ในช่วงนี้เป็นการลาคลอดบุตร และระเบียบฯ กำหนดให้เป็นสิทธิของข้าราชการผู้ลาที่จะลาโดยได้รับเงินเดือนครั้งหนึ่งได้ 90 วัน โดยไม่มีเงื่อนไขการสิ้นสุดของการลาคลอดไว้ ดังนั้น ผู้มีอำนาจอนุญาตการลา จึงย่อมไม่สามารถที่จะใช้ดุลพินิจอนุญาตให้ลาน้อยกว่าสิทธิและผลประโยชน์ของข้าราชการผู้ลาได้

2. กรณีตามข้อหาหรือข้อ 2 และข้อ 3 เมื่อการลาคลอดบุตรไม่มีเงื่อนไขการสิ้นสุดของการลาไว้ ดังนั้น แม้เด็กจะเสียชีวิตในครรภ์หรือเสียชีวิตภายหลังการคลอด จึงไม่กระทบถึงสิทธิของการลา ถ้าข้าราชการผู้ลาคลอดบุตรยังมีความประสงค์จะลาจำนวน 90 วัน ก็ย่อมจะใช้สิทธิลาคลอดได้เต็มจำนวนต่อไปได้ แต่ถ้าผู้ลาประสงค์จะลาน้อยกว่าสิทธิดังกล่าว หรือประสงค์จะขอลอนวันลาโดยถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของระเบียบฯ ข้อ 10 วรรคท้าย ก็ย่อมกระทำได้

กรณีที่หาหรือว่า เมื่อมีการสิ้นสุดการตั้งครรภ์ก่อนที่เด็กจะเติบโตพอที่จะมีชีวิตรอดได้ภายหลังการคลอดหรือในระยะเวลาหลังจากนั้น จะถือเป็นการลาป่วยซึ่งจำเป็นต้องรักษาตัว

เป็นเวลานานไม่ว่าคราวเดียวหรือหลายคราวรวมกันไม่เกิน 120 วันทำการ ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2538) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน ข้อ 6 (8) (ง) หรือไม่ ประการใดนั้น เนื่องจากข้อหาดังกล่าวเป็นการวินิจฉัยตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ 10 ฯ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงาน ก.พ. จึงสมควรที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะได้หารือสำนักงาน ก.พ. ต่อไป

สำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นพ้องด้วยกับความเห็นของที่ประชุม
ส่วนราชการดังกล่าวข้างต้น

อนึ่ง ในการพิจารณาดังกล่าว มีประเด็นที่สมควรหาหรือกระทรวงสาธารณสุขด้วยว่า กรณีเด็กเสียชีวิตในครรภ์แล้วทารกคลอดก่อนกำหนดว่า กรณีใด เป็นการแท้ง หรือกรณีใด เป็นการคลอดบุตร และสตรีที่แท้งหรือคลอดบุตรสมควรหยุดพักการปฏิบัติงานภายหลังการแท้งกรณีหนึ่งหรือภายหลังการคลอดอีกกรณีหนึ่งเพื่อพักฟื้นฟูสุขภาพเป็นเวลาเท่าใด จึงจะเหมาะสมด้วย ทั้งนี้ กระทรวงสาธารณสุขได้แจ้งผลการพิจารณาให้สำนักงานกฤษฎีกาทราบแล้ว ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ที่ สช 0711.03/2850 ลงวันที่ 20 สิงหาคม 2541 ตามที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

Lm H.M. Madsen

~~6/4~~ O.O. 2541

(นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ)
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

[Handwritten signature]

ต้นแบบ

ที่ นร 0201/ 4915

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล ทพ.10300

๑๔ มีนาคม ๒๕๔๑

เรื่อง ขอรื้อปัญหาการปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

- อ้างถึง
๑. ระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕
 ๒. ระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๙
 ๓. กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความใน พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน

สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง
เลขรับ..... ๕๐๔
วันที่..... ๑๕ มี.ค. ๔๑
เวลา..... ๑๑.๐๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกองกลาง เรื่อง การลาของข้าราชการ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๑

ตามระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ส่วนที่ ๑ การลาป่วย ข้อ ๑๗ วรรคแรก กำหนดว่า "ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาป่วยเพื่อรักษาตัว ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนหรือในวันที่ลา เว้นแต่ในกรณีที่จำเป็นจะเสนอหรือจัดส่งใบลาในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการก็ได้ และตามระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๙ ส่วนที่ ๒ การลาคอลอดบุตร ข้อ ๑๘ วรรคแรก กำหนดว่า "ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาคอลอดบุตร ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนหรือในวันที่ลา เว้นแต่ไม่สามารถจะลงชื่อในใบลาได้ จะให้ผู้อื่นลาแทนก็ได้ แต่เมื่อสามารถลงชื่อได้แล้ว ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาโดยเร็ว และมีสิทธิลาคอลอดบุตร โดยได้รับเงินเดือนครั้งหนึ่งได้ ๙๐ วัน โดยไม่ต้องมีใบรับรองแพทย์" นั้น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีปัญหาคือขอรื้อในกรณีตามข้อเท็จจริงที่ว่า เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ นางจิรวรรณ ทิพย์ศิริ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖ ศูนย์อำนวยการประชุม กลุ่มที่ ๑ สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี ได้ยื่นใบลาต่อผู้บังคับบัญชาสองฉบับ คือ ลาป่วย ตั้งแต่วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ มีกำหนดห้าวันทำการ ตามใบรับรองแพทย์ระบุว่ามีอาการตั้งครรภ์สามสัปดาห์ ความดันโลหิตสูง บวม ให้การพิเคราะห์โรค คือ ตั้งครรภ์เป็นพิษ และ

ลาคอลอดบุตร ตั้งแต่วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๑ มีกำหนดเก้าสิบวัน ตามใบรับรองแพทย์ที่ได้ทำการตรวจอาการของ นางจิรวรรณฯ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ แล้ว เห็นว่าเป็นโรคคอลลอดบุตร มีอาการตั้งครรภ์สามสัปดาห์ เจ็ดสัปดาห์ เด็กเสียชีวิตในครรภ์ เห็นว่าควรให้หยุดพัก ๙๐ วัน ตามสิทธิการลาคอลอดบุตร

/ซึ่งฝ่าย ...

ฝ่ายการเจ้าหน้าที่ กองกลาง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่องการยื่นใบลาของนางจิรพรรณแล้ว เห็นว่า สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรียังไม่มีข้อวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการลาของข้าราชการสตรีที่ตั้งครรภ์และเด็กเสียชีวิตในครรภ์ว่าจะถือเป็นการลาป่วยหรือลาคลอดบุตร จึงได้เสนอความเห็นเบื้องต้นของเจ้าหน้าที่ให้เลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบ ดังปรากฏตามสำเนาหนังสือกองกลางที่ส่งมาด้วยนี้ และเพื่อให้ได้ข้อยุติในการพิจารณาเรื่องดังกล่าว เลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้หารือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นผู้รักษาการตามระเบียบและมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงใคร่ขอหารือดังต่อไปนี้

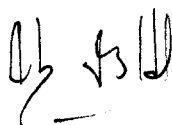
1. ตามระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่อ้างถึง 1 และ 2 มีหลักเกณฑ์การวินิจฉัยเกี่ยวกับการลาของข้าราชการในกรณีที่มีการสิ้นสุดการตั้งครรภ์ไว้อย่างไร และกรณีตามข้อเท็จจริงข้างต้น การลาของนางจิรพรรณ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 16 กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2541 และในช่วงตั้งแต่วันที่ 23 กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ 23 พฤษภาคม 2541 จะเป็นการลาป่วยหรือลาคลอดบุตร หากเป็นการลาคลอดบุตรผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจอนุญาตให้ลาจะใช้ดุลพินิจอนุญาตให้ลาโดยไม่ครบจำนวนเก้าสิบวัน ได้หรือไม่ ประการใด

2. เมื่อมีการสิ้นสุดการตั้งครรภ์ในระยะก่อนที่เด็กจะเติบโตพอที่จะมีชีวิตรอดได้ภายหลังการคลอด หรือในระยะเวลาหลังจากนั้น ในกรณีเช่นนี้จะถือเป็นการลาป่วยซึ่งจำเป็นต้องรักษาตัวเป็นเวลานานไม่ว่าคราวเดียวหรือหลายคราว รวมกันไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันทำการ ตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2538) ออกตามความใน พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน ข้อ 6 (8) (ง) ตามหนังสือที่อ้างถึง 3 ได้หรือไม่ ประการใด

3. ในกรณีที่สตรีซึ่งมีครรภ์ได้คลอดบุตร แต่ในช่วงที่ลาคลอดบุตรยังไม่ครบกำหนดเก้าสิบวันทารกได้เสียชีวิต จะถือว่าการลาคลอดบุตรสิ้นสุดลงหรือไม่ และจำนวนวันลาที่เหลืออยู่ข้าราชการผู้นั้นจะต้องเสนอขอถอนวันลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตให้ลา ด้วยหรือไม่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ผลเป็นประการใดกรุณาแจ้งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายเกษร จันทรแสง)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง

โทร. 2810059

โทรสาร 2826355